

Polku

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lehti

**Pääsiäisen sanoma
koskettaa aina uudelleen**

s. 5

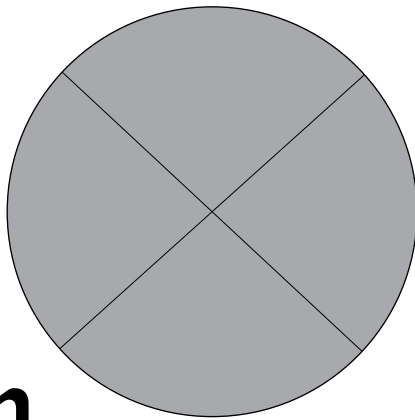
Beatles-messu
Yhteisvastuun
hyväksi
s. 7

Musiikki soi
kirkoissa
s. 7, 16

Pääsiäisvaellus
Ristiinassa
s. 10

Pääkirjoitus

Karhun jäljet, ukkospilvi ja tie kotiin

Kolmisenkymmentä vuotta sitten esikoiseni teki vesiväreillä maalauksen, jossa oli karhun jäljet, ukkospilvi ja tie kotiin. Pelottavien elementtien lisäksi hän kuvasi myös sen, mistä löytyy turva. Vaaran uhatessa koti on paikka, joka tarjoaa suojan.

Ukrainassa koteja on pommitettu raunioiksi. Sotaa pakenevien joukko on valtava ja kasvaa yhä.

Tätä kirjoittaessani pakolaisia on jo yli kaksi ja puoli miljoonaa. Pakolaisvirtoja suuntautuu moniin eri maihin. Sota, johon ukrainalaiset ovat syyttömiä, on herättänyt valtavaan auttamishalun ympäri Eurooppaa.

Pieni, ukrainalaispoika matkustaa linja-autolla kohti tuntematonta määränpäättä. Samalla hän suree sitä, että isä joutui jäämään sodan keskelle.

– Isä joutuu ehkä taistelemaankin, hän saa sanottua itkunsa lomasta. Ikävä on kova.

Sitten hän kertoo kävelleensä hyvin pitkän matkan ja pelänneensä, että joutuu kävelemään monta päivää. Lapsi on väsynyt myös fyysisesti.

– Onneksi te otitte minut kyytiin. Olen hyvin kiitollinen siitä, hän sanoo ja pieni ilon pilkahdus viivähtää hänen kasvoillaan.

Kirkon Ulkomaanapu on yksi järjestöistä, joka auttaa sodan uhreja keräämällä rahalahjoitusvaroilla.

Mikkelin Tuomiokirkkoseurakunta tarttui myös omalta osaltaan toimeen ja järjesti lahjoituskeräyksen Mikkelissä, Anttolassa ja Haukivuorella. Lahjoituksina kerättiin muun muassa ensiaputarvikkeita ja pitkään säilyviä ruokatarvikkeita.

Niin kauan kuin meistä ihmisistä löytyy auttamisen halua ja hyvää tahtoa kanssaihmiä kohtaan, on maailmassa edelleen toivoa.

Sofia Flygare
Päätoimittaja

Tuomiorovastilta

Pääsiäinen – uskon, toivon ja rakkauden aikaa

Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan on valmistunut uusi strategia vuoteen 2026. Sen mukaan seurakuntamme on kaikille avoin armon yhteisö. Tehtävämme on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Seurakuntana keskitymme olennaiseen, olemme suvaitsevaisia, näymme ja kuulumme, teemme yhteistyötä ja kehitymme katsomalla rohkeasti eteenpäin. Arvomme ovat usko, toivo ja rakkaus.

Erityisesti näin kristikunnan suurimman juhlan, pääsiäisen, aikaan elämme uskon, toivon ja rakkauden aikaa. Kristittyinä saamme uskoa, toivo ja rakastaa. Koko maailma on ollut Ukrainan sodan takia hämmen-

nyksissä. Kristitty ortodoksinen kansa on taistellut toista kristittyä ortodoksista kansaa vastaan. Kristittyinä saamme uskoa, että kaikkivaltias Jumala haluaa hyvyyden voittavan. Hän itse on hyvyyden voima. Vietämme pääsiäistä siksi, että Kristus oli ainoa ihminen, joka ei tehnyt syntiä.

Kuoleman surun jälkeen koitti ylösnousemuksen ilo. Syntyi usko elävään Jumalan poikaan. Kristinusko sai alkunsa. Yhä tänään ja tulevaisuudessa uskomme, toivomme ja rakastamme. Usko on aina toivon, rakkauden ja rauhan puolella.

Arja Huuskonen
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherra

uskottu
toivottu
rakastettu

Asetu ehdolle sellaisena kuin olet.

#SEURAKUNTAVAALIT

SIUNNEN EVLUT. KIRKKO • Vaalipäivä 20.11.2022

Kaksi seurakuntaliitosta Mikkelin hiippakuntaan

Vuoden ensimmäiseen istuntoonsa 25.1.2022 virtuaalisesti kokoontunut Kirkkohallituksen täysistunto päätti kahdesta seurakuntaliitoksesta.

Puumalan seurakunta lakkautetaan 31.12.2022 ja liitetään Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan. Laajentuvan Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan alueena ovat Mikkelin kaupungin ja Puumalan kunnan alueet. Vuoden 2022 seurakuntavaalit toimitetaan laajentuvan Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan alueella ja vaalien toimittamisesta vastaa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan vaalilautakunta.

Sulkavan seurakunta lakkautetaan 31.12.2022 ja liitetään Savonlinnan seurakuntaan vuoden 2023 alusta alkaen. Laajentuvan Savonlinnan seurakunnan alueena ovat Savonlinnan kaupungin, Enonkosken, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueet. Vuoden 2022 seurakuntavaalit toimitetaan laajentuvan Savonlinnan seurakunnan alueella, ja vaalien toimittamisesta vastaa Savonlinnan seurakunnan vaalilautakunta.

Seurakuntien kirkkoneuvostot ovat aloittaneet yhteistyössä valmistelut sujuvan seurakuntaliitoksen toteuttamiseksi.

Mikkelin kirkkoherranvirasto palvelee

Kirkkoherranvirasto palvelee puhelimitse ma-pe klo 9-11 ja 12-14
Kaste- ja vihkiasiat p. 0400 143 282
Hautausasiat p. 0400 143 281

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan yhteystietoja

Seurakunnan vaihde: p. 0400 143 300
Käyntiosoite: Savilahdenkatu 20, Mikkel
Postiosoite: PL 21, 50101 Mikkel
S-posti: kirkkoherranvirasto.mikkeli@evl.fi
Verkkosivut: www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

Polku

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan tiedotuslehti
Anttola, Haukivuori, Ristiina, Ristimäki, Savilahti, Suomenniemi

Julkaisija

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta

Päätoimittaja

Sofia Flygare, p. 0400 143 278, sofia.flygare@evl.fi

Graafinen suunnittelu

Tuuli Kuosmanen

Taitto

Sofia Flygare

Kansikuva

Kari Rossi

Paino Botnia Print Oy, Kokkola

Painos 27 000

Jakelu Suomen Suorajakelu Oy ja Posti Oy

Seuraava lehti ilmestyy 25.5.

Aineistot 4.5. mennessä: tiedotus.mikkeli@evl.fi

Uutisia seurakunnan hallinnosta

Metsäsuunnitelma vuosille 2022–2031

Kirkkovaltuuston kokouksessa 15.3.2022 hyväksyttiin kirkkoneuvoston esityksen mukainen metsäsuunnitelma vuosille 2022–2031.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edellinen metsäsuunnitelma oli voimassa vuoden 2021 loppuun. Talousjohtaja Tiina Snicker on tehnyt päätöksen uuden metsäsuunnitelman laatimisesta tammikuussa 2021. Työ tilattiin MHY Etelä-Savo ry:ltä. Metsäsuunnitelma on valmistunut vuoden 2021 lopussa. Uusi metsäsuunnitelma sisältää kaikki seurakunnan omistamat metsäkiinteistöt, joita on yhteensä 37 kappaletta. Metsäsuunnitelmaan sisältyvä metsätalousmaan pinta-ala on 2432 hehtaaria. Pinta-ala on metsämaata 2347 hehtaaria, kitumaata 41,3 hehtaaria ja joutomaata 43,5 hehtaaria. Suojelualueita on yhteensä noin 90 hehtaaria.

Metsäsuunnitelman mukaan ainespuun määrä on 375 000 kiintokuutiometriä, mikä on keskimäärin 157 kiintokuutiometriä hehtaarilla. Tukkipuun osuus ainespuusta on 46 prosenttia ja kuitupuun osuus 54 prosenttia.

Suunnitelmakaudelle esitetyt hakkuut ovat yhteensä 106 000 m³, keskimäärin noin 10 600 m³ vuodessa. Vuosihakkuuesitys hehtaaria kohden on 4,1 m³ samalla kun arvioitu puuston kasvu hehtaarilla on 7,4 m³. Arvioitu kantorahatulo suunnitelmakaudelle on 4.370.000 €, mikä on noin 440.000 € vuodessa.

Kantorahatulon määrään vaikuttaa leimikoiden myyntihetkellä vallitseva hintataso. Metsäsuunnitelmassa arvioidut metsänhoitotöiden kustannukset ovat yhteensä 815.000 euroa. Metsäsuunnitelman mukainen arvioitu nettotulos tulojen ja kulujen jälkeen on noin 360 000 euroa vuodessa. Seurakunnan metsätalouden hoidon tavoitteena on myös edistää monimuotoista metsänhoitoa ja joiltakin osin metsien suojelua. Tällä hetkellä virallisia suojelualueita on noin 90 hehtaaria. Lisäksi leimikon suunnittelun yhteydessä rajataan hakkuiden ulkopuolelle pienialaisia suojelunarvoisia kohteita. Seurakunta on myös sitoutunut luomuvuontaan ja seurakunnan metsät ovat luomukeruualueita.

KUVA:PIXABAY

Henkilöstövaihdoksia

Kirkkoneuvosto käsittelee kokouksessaan 22.2.2022 useita henkilöstövalintoja. Ristiinan aluekappalainen **Pirjo Palm** jää eläkkeelle 31.7.2022. Hänen tilalleen aluekappalaisen virkaan Ristiinaan esitettiin 1.8.2022 alkaen pastori **Anna Oreniusta**.

Kanttori **Mikko Kallion** hakeutus opintovapaasta ajalle 1.9.2022–30.4.2023 hyväksyttiin. **Risto Luukkanen** on irtisanoutunut nuorisotyönohjaajan työstä 1.6.2022 alkaen. Vs. tiedottaja **Veikko Hiiri** irtisanoutui 14.3.2022. Hänen paikallaan seurakunnan vs. tiedottajana aloitti **Sofia Flygare** 28.2.2022.

Kirkkoneuvoston kokouksessa merkittiin tiedoksi, että Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli on myöntänyt pastori **Osmo Luukkoselle** virkavapaata ajalle 1.2.–30.7.2022. Hänen viransijaisenaan toimii seurakuntapastori **Eija Juuma** omasta virastaan vapautettuna. Pastori **Tiina Rantalaiselle** on annettu viranhoitomäärä-

ys seurakuntapastorin viransijaiseksi ajalle 1.2.–30.7.2022. Pastori **Minna Ohlikselle** on annettu viranhoitomääräys Ristiinan aluekappalaisen viransijaiseksi ajalle 1.5.–31.7.2022.

Kirkkovaltuusto vahvisti kokouksessaan 15.3.2022 pastori Anna Oreniuksen valinnan Ristiinan aluekappalaisen virkaan.

Kokouksessa käsiteltiin kirkkovaltuuston ja -neuvoston jäsen **Juha Hasasen** eroanomukset. Kirkkovaltuuston jäljellä olevan toimikauden 2019–2022 ajaksi hänen tilalleen astuu ensimmäinen varajäsen **Jukka Ikonen**.

Kirkkovaltuuston varajäsen ja kirkkoneuvoston varajäsen **Merja Syrjänen** vapautettiin luottamustoimesta 22.1.2022 paikkakunnalta pois muuton vuoksi. Paikkakunnalta pois muuton vuoksi **Emma Mäenpää** vapautettiin kirkkovaltuuston varajäsenen luottamustoimesta 1.2.2022 alkaen.

Jumalanpalveluksia porrastetaan Ristiinassa ja Suomenniemellä

Kesäkuun alusta alkaen Ristiinan ja Suomenniemen jumalanpalveluksia porrastetaan siten, että Ristiinassa on jumalanpalvelukset klo 10 ja Suomenniemellä, erityisiä juhlapyhä lukuun ottamatta, klo 13. Molemmat

jumalanpalvelukset toimittaa pääsääntöisesti sama pappi ja kanttori. Syynä tähän muutokseen on pappien ja kanttorien työvoimaresurssien vähentyminen.

Hyvinvointialueen perhekeskusten kumppanuussopimus 2022–2023

Hyvinvointialueiden perhekeskusten kumppanuussopimus vuosille 2022–2023 hyväksyttiin kirkkovaltuuston helmikuuisessa kokouksessa. Perhekeskus on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistävä sekä varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta tarjoava monialainen palveluverkosto.

Valtakunnallisen toimintamallin mukaisesti perhekeskuksessa sovitaan yhteen lapsiperheiden sosiaali- ja terveyspalvelut, sivistyspalvelut, kuntien toimet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä järjestöjen ja seurakuntien toiminta perheitä

hyödyttäväksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Käytännön toiminta suunnitellaan alueellisesti ja paikallisesti yhdessä kuntien muiden palvelujen sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Perhekeskusten kehittämistä jatketaan osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta.

Perhekeskus voi tarjota palveluja palvelunantajien toimipisteissä yhteen koottuina tai erillisinä. Palveluja voi tuoda asiakkaan kotiin, varhaiskasvatuksen toimipaikkaan tai kouluun. Niitä voi tarjota myös sähköisinä palveluina.

Etelä-Savossa toimii kolme per-

hekeskusta ja 18 perhekeskusten kohtaamispaikkaa. Mikkelissä kohtaamispaikka Koppa sijaitsee pääkirjaston alakerrassa. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta on muun muassa järjestänyt Kopassa kerho- ja vapaaehtoistoimintaa ja osallistunut Eron ensiapupisteen päivystykseen.

Perhekeskustoiminnan kautta Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta osallistuu Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen. Nyt tehtävä sopimus on jatkoa kirkkoneuvoston 18.2.2020 hyväksymälle yhteistyösopimukselle Etelä-Savon yhteen sovittavaan perhekes-

kustoimintaan 2020–2021. Kyseinen Etelä-Savossa laadittu sopimus on toiminut mallina valtakunnalliselle THL:n tuottamalle sopimus pohjalle, jota uusi sopimus noudattaa.

Kumppanuussopimus edistää Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan ”Elämäsi seurakunta”-strategian painopisteen ”Yhteistyötä tekevä seurakunta” toteuttamista. Sen mukaan seurakunta tekee yhteistyötä kumppaneidensa kanssa ja laajentaa verkostoaan.

Kirkonmenot tutuksi

Kirkonmenot tutuksi -palstalla esitellään erilaisia seurakuntaelämään liittyviä aiheita.

Näköispainos keskiajan messusävelmästä.

Kirkkomusiikki

Jumalanpalveluselämää kutsutaan arkikielessä kirkonmenoiksi. Sen otsikon alla voimme pohtia kirkollisen kulttuurin syitä ja ilmentymiä jatkossakin. Tämä kirjoitus auennee toki paremmin, jos messusävelmistöt ovat tuttuja, mutta saattaahan joku innostua niihin tutustumaan.

Nykyiset jumalanpalveluskaavat ovat olleet käytössä tämän vuosituhannen alusta. Sävelmäsarjoja on neljä, mutta niiden sisälläkin on vaihtoehtoja, joten liturgian toteutuksessa on valinnanvaraa.

Osa sävelmistä on meidän ajaltamme, osa keskiajalta ja kohtuullisesti tunnistettavissa *Graduale Romanumista*. Se on katolisen messusävelmistön opus, joka vakiinnutti asemansa 1500-luvulla, mutta sisältää aineistoa satoja vuosia kauempaakin. Sitäkin on vuosisatojen saatossa päivitetty.

Ensimmäinen sävelmäsarja ankkuroituu läntiseen kirkkohistoriaan. Siinä Kyrien (Herra, armahda) vaihtoehto B on yksinkertaistettu versio GR:n niin sanotun tavallisten sunnuntaiden sarjan Kyriestä. Samasta juuresta kasvoi edellisen messusävelmistömme ensimmäinen Kyrie, joten tuttuuttakin voi joku siitä tavoittaa. Sarjan osista useimmat pohjautuvat GR:n aineistoon, jota käsikirjakomitea on kiellemme tarpeisiin muokannut.

Tämä sarja henkii korkeakirkollisuutta. Gregoriaanisat sävelmät, joissa yhdelle tavulle on monta nuottia, voivat tuntua vaikeilta, mutta samaa vuoristoratamaista nuottikuvaa edustavat monet kansantoisintommekin, joten lienevätkö nuo musiikkimaailmat aina niin kaukana toisistaan?

Mitä Mikkelissä lauletaan?

Toinen sävelmäsarja sisältää osin samaa kuin ensimmäinen, mutta isommalta osin se ammentaa virsien maaperästä. Toisinnot, kuten ”Nyt ylös, sieluni”, mainitaan inspiraation lähteenä. Myös ”Oi rakkain Jeesukseni” on tunnistettavissa Agnus Dein (Jumalan

Karitsa) rakenteessa. Korva ei kaikkea nappaa, mutta nuottikuvaa tutkien jotain hahmottuu. Tämän meilläkin käytettävän sarjan on säveltänyt kirkkomusiikin opettaja **Tuomo Nikkola**.

Kolmas sävelmäsarja on urkurisäveltäjä **Kaj-Erik Gustafssonin** tekemä. Sen ilmaisussa on anglikaanisia vaikutteita. Itseäni viehättää sarjan cheys, se on yhdestä puusta veistetty. Myös sanan ja säveln loogisuus toimii. Makustellessa huomaa eron dynamiikassa, kun ”Kunnia Jumalalle” nousee heti ylöspäin eikä laske alas. Muitakin esimerkkejä tekstilähtöisyydestä ja laulettavuudesta olisi.

Tätä valoisaa sarjaa käytetään paljon Porvoon Hiippakunnassa. Sen Kolminaisuusvirsi on mittatilauksena Kaj-Erikin mukaansatempaava Laudamus 726. Sanoittaja, liturgiikan kävelevä tietosanakirja **Samppa Asunta** kertoi, että vaihtoehtoina ovat virsi 16:7 Kunniana ja Laudamus kolminaisuusvirtenä virren 16 sävelmällä tai kolmannen sarjan Kunnia ja Kaj-Erikin sävelmä. Linjakkaita vetoja molemmat.

Neljäs sävelmäsarja sisältää jopa kaksi sarjaa. **Harald Andersénin** 80-luvulta tutun Perhemessun sekä 1400–1500-lukujen juhlapyhien aineistosta kootun gregoriaanisen version. Sanctus (Pyhä) on siinä kuten ensimmäisessä sarjassa, muuten se on erilainen. Juhlava ja liian vähän käytetty, ainakin suomenkielissä messuissa.

Kirkon perinnettä on ajankohdan mukaan vaihtuva liturgia. Meilläkin oli niin vielä 90-luvulla. Silloin se oli ylhäältä annettua, nyt seurakunnat saavat valita. Vaihtelulla voisi korostaa kirkkovuotta niin, että juhla, arki ja paasto eroaisivat toisistaan. Tutuus on tärkeää, mutta liturgian rikkaudessaakin on arvonsa. Pitääkö kaiken aina olla tuttua ja helppoa? Onhan joka sana ja sävel ollut uuden oppimista syntymästä lähtien, ei sitä tarvitse pelätä kirkkosakaan. Siellä saa rauhassa oppia ja ihmetellä.

Jouni Vaaja
Johtava kanttori

Suomen Kirkkomusiikkiliiton ansiomerkki Rauno Määtälle

Kanttorin erikoisansiomerkki myönnettiin Rauno Määtälle pitkän työuran ja kuorotoiminnan kehittämisen ansioista.

Sofia Flygare

Rauno Määttä jäi viime vuonna eläkkeelle Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kanttorin virasta. Koska musiikki on Määtälle intohimo, hän on jatkanut vetäjänä ja säestäjänä Savilahden kirkkokuorossa. Arvostuksesta pitkän uran tehnyttä ohjaajaansa kohtaan kirkkokuorolaiset anoivat Määtälle kanttorien erikoisansiomerkkiä Suomen Kirkkomusiikkiliitosta. Ansiomerkki myönnettiin ja sitä juhlistettiin maaliskuun 20. päivä pidetyn jumalanpalveluksen ja sen jälkeen järjestetyn erillisen juhlan yhteydessä. Juhla oli samalla Määtän läksiäisjuhla.

– Kirkkokuoro laulaa jumalanpalveluksissa noin 2–3 kertaa kuukau-

dessä. Harjoituksia pidämme viikoittain. Korona-aikaan oli toki taukoa, kertoo Määttä.

Määttä on innovatiivinen kuoron vetäjä.

Kuoron aikaisemman ohjelmiston lisäksi Määttä on tilannut uusia kuorosovituksia, joita säveltäjä **Kaj-Erik Gustafsson** on tehnyt.

Uudet kuorosovitukset ovat olleet kuorolle haastavia, hyvin antoisia ja musiikillisesti joskus hyvin rohkeita.

– Musiikin uudenlaiset ulottuvuudet, joihin emme välttämättä ole tottuneet, vaativat laulajalta oman aikansa, ennen kuin musiikillinen hahmottaminen idea löytyy. Tämän jälkeen laulun kokonaisuus hahmotuu helpommin.

Kuorolaulut vaativat hyvinkin paljon työtä ja monenlaista aherrusta. Kuitenkin musiikin tekeminen on antoisaa.

– Vaikka saman laulun esittää useita kertoja, aina sieltä voi löytyä jotain uutta.

– Ansiomerkki tuli yllätyksenä. Olen siitä hyvin kiitollinen. Musiikki muuttaa koko ajan muotoaan ja tulee uutta tietoa. Se on hyvin jännittävää, Määttä toteaa.

Rauno Määttä johtamassa Savilahden kirkkokuoron harjoituksia.

Yhteisvastuukeräys 2022

Vuoden 2022 Yhteisvastuukeräyksellä autetaan koronapandemian seurauksista kärsiviä lapsia ja nuoria. Tuotosta 40 prosenttia jää nuorten hyväksi Suomessa tehtävään työhön seurakuntien sekä Lasten ja nuorten keskuksen toiminnan kautta. 60 prosentilla avustetaan kehittyvien maiden katastrofialueiden asukkaita Kirkon Ulkomaanavun työn kautta.

Keräystuotosta 20 prosenttia jää keräävälle seurakunnalle ahdingossa olevien nuorten tukemiseksi tehtävään työhön. Mikkelissä se jaetaan kaikkien yläkoulujen kesken nuorten omaan toimintaan. Lahjoitus käyettään ”Kaikki mukaan” -teemaa noudattaen oman koulun 7–9 luokkien oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseen. Tällöin pyritään yhteisöllisyyden, osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden toteutumiseen.

Lahjoituksella torjutaan omassa koulussa yksinäisyyttä ja vahvistetaan nuorten joukkoon kuulumisen tunnetta.

Auta nuoria! Lahjoita!

MobilePay-numeroon 52622 tai www.yhteisvastuu.fi/mikkelituomio

Yhteisvastuun pankkitilit ovat:

VIITE 304 366

Aktia FI82 4055 0010 4148 41

Nordea FI16 2089 1800 0067 75

OP FI14 5000 0120 2362 28

Missä voin lahjoittaa keräyslippaaseen?

Graanin kauppakeskus: 25.3., 8.4., 11.4., 14.4., 25.4., 29.4. ja 6.5.

Haukivuori: S-Marketin ja Apajan kasvat 15.3.–19.4. välisenä aikana.

Stella: 6.4. ja 2.5.

Pääsiäisen sanoma koskettaa aina uudelleen

Pääsiäiseen valmistaudutaan 40 päivän mittaisella paastonajalla, joka päättyy ylösnousemuksen iloon. Alkujaan pääsiäisen suomenkielinen nimi on viitannut paaston päättymiseen.

Sofia Flygare

Aluekappalainen **Ruut Hanhikorpi** kokee pääsiäisen tunnelman hyvin koskettavana. Pääsiäinen on kirkkovuoden kohokohta, jolloin juhlitaan Kristuksen ylösnousemista kuolleista. Kristuksen ylösnouseminen on kristinuskon ydinkohta.

Pääsiäistä edeltää hiljainen viikko, joka alkaa palmusunnuntaista.

– Hiljaisella viikolla muistellaan kärsimyshistoriaa. Sen viettämiseen kuuluvat ahtisaarnat, kiirastorstai, pitkäperjantai ja hiljainen lauantai. Hiljainen viikko päättyy pääsiäissunnuntaihin.

Pääsiäisajan jumalanpalveluksista ehdottomasti suosituin on kiirastorstai, jolloin jumalanpalveluksen keskiössä on ehtoollisen asettaminen.

– Toinen puhutteleva pyhä on pitkäperjantai, jolloin muistellaan Jeesuksen ristinkuolemaa. Alttari on puettu mustaan eivätkä urut soi, Ruut Hanhikorpi sanoo.

Etenkin pitkäperjantai tuntuu ikään kuin normaalia pidemmiltä. Aika matala.

Hanhikorpi on ollut pappina viisi

vuotta ja aloittanut Suomenniemen aluekappalaisena tämän vuoden alussa. Uravalinnastaan Hanhikorpi kertoo, että hän kiinnostui jo kouluaikoina uskonnosta ja historiasta. Yhtenä syynä kiinnostuksen heräämiseen oli hyvä uskonnonopettaja. Hänen innoittamana Hanhikorpi hakeutui Itä-Suomen Yliopistoon opiskelemaan teologiaa.

– Suomenniemen alue seurakunta on päävastuualuettani, mutta papistomme tekee joustavasti toimituksia eri puolilla Mikkelin tuomiokirkko-seurakuntaa. Lisäksi Hanhikorpi on lähetystyöstä vastaava teologi.

Viime pääsiäistä hän vietti perheensä kanssa. Tänä pääsiäisenä hän

on toimitamassa pääsiäisen jumalanpalveluksia Suomenniemellä.

– Pääsiäisen yömessut ovat hyvin

tunnelmallisia ja koskettavia. Ne johdattavat ajatukset ylösnousemuksen iloon, hän pohtii.

Pääsiäistä edeltää neljäkymmenen päivän pituinen paaston aika, joka kestää tuhkakeskiviikosta aina pääsiäiseen asti.

– Paasto valmistaa pääsiäiseen. Perinteisesti kristillisessä paastossa on pidättäydytty lihasta, tietyistä ruuista tai joistakin etuoikeuksista. Nykyään monet saattavat paaston

”Pääsiäisen yömessut ovat hyvin tunnelmallisia ja koskettavia.”

Pääsiäinen perinteineen on merkityksellinen Ruut Hanhikorvelle.

Paasto virittää mielen pääsiäisen tapahtumiin

Pääsiäistä edeltää paasto, joka alkaa tuhkakeskiviikkona ja päättyy pääsiäissunnuntaina. Paasto on hiljentymisen aikaa, joka kutsuu itsetutkiskeluun, pohdiskeluun ja lähimmäisten huomaamiseen. Myös Jeesus rukoi ja paastosi autiomaassa, kun hän valmistautui jumalalliseen tehtäväänsä.

”Hengen johdattamana hän kulki autiomaassa neljäkymmentä päivää ja Paholainen kiusasi häntä. Hän ei syönyt noina päivinä mi-

tään, ja kun tämä aika oli kulunut, hänen tuli nälkä.” (Luuk. 4:1–2)

Paastonaika tarjoaa mahdollisuuden hidastaa ja hiljentää elämäntahtia, jolloin on enemmän aikaa keskittyä oman sydämenään kuuntelemiseen ja Kristuksen etsimiseen. Paastoaminen ennen juhlapäiviä voi auttaa myös korostamaan arjen ja juhlan eroa.

aikana luopua kahvin juonnista tai rajoittaa sosiaalisen median käyttöä. Keskeisintä paastossa ei kuitenkaan ole sen ulkonaiset puitteet, vaan tärkeintä on raivata tilaa rukoilemiselle, Raamatun lukemiselle, messussa käymiselle ja hiljentymiselle. Paastoaika onkin oivallinen mahdollisuus hengelliseen itsetutkiskeluun.

Suomessa pääsiäisen viettoon liittyy monenlaisia perinteitä, joista varmasti keskeisimpiä ovat virpominen, pääsiäiskokot, suklaamunat ja muut pääsiäisherkut, kuten mämmi ja pasha. Monilla paikkakunnilla järjestetään myös pääsiäisvaelluksia. Hanhikorpi on joskus osallistunut itsekin pääsiäisvaelluksen toteuttamiseen Kansan Raamattuseuran kurssikes-

kuksessa Vivamossa.

– Perinteet kannattelevat pääsiäisen viettoa. Hanhikorpi muistaa virpomisen myös omasta lapsuudestaan.

– Kävimme virpomassa kaikissa tien varren taloissa ja saimme korin täydeltä suklaata ja muita pääsiäisherkuja. Ehkä myös omasta lapsustani tulee innokas virpoja, kunhan hän vähän vielä kasvaa.

Oman perheeni pääsiäisen ruokaperinteisiin kuuluvat tietenkin suklaamunat ja erilaiset pääsiäisruuat. Mämmi on parasta vaniljakastikkeen kanssa, hän hymyilee.

Piispalta

KUVA: MARKKU LIUKKONEN

Lohdun ja rohkaisun sanoja

Pelko ja huoli ovat sanapari, jotka ovat ilmaantuneet viime aikoina kotien arkeen, työpaikkojen kahvipöytiin ja julkiseen keskusteluun. Ensin kaksi vuotta koronapandemian aikaa ja nyt Ukrainan sota ovat ymmärrettävästi aiheuttaneet huolta ja pelkoa.

Pelkoja on monenlaisia. Sinänsä pelko on luonnollinen, selviytymistä tukeva tunne. Se saa varautumaan vaaratilanteisiin ja voi kanavoitua varovaisuudeksi, vastuullisuudeksi sekä viisaudeksi, jota arjessa tarvitaan.

Parhaimmillaan pelko auttaa suojautumaan ja varautumaan epävarman tulevaisuuden edessä. Huoli ja pelko voivat kuitenkin myös lamauttaa, ahdistaa ja viedä rohkeuden, jopa elämänilon.

Suotta ei Raamatussa ole lukuisia kehotuksia siitä, ettei tarvitse pelätä. ”Varpusia saa kolikolla kaksi, mutta yksikään niistä ei putoa maahan, ellei teidän Isänne sitä salli. Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu. Älkää siis pelätkö. Olettehan te arvokkaampia kuin kaikki varpuset.” (Matt. 29:31).

Vanhan sanonnan mukaan huoli on pelon pikkuveli. Myös sen saa jättää Jumalan käsiin. ”Älkää siis huolehtiko huomispäivästä, se pitää kyllä itsestään huolen.” (Matt. 6:34). ”Heittäkää kaikki murheenne hänen kannettavakseen, sillä hän pitää teistä huolen.” (1. Piet. 5:7).

Kaikki ihmiset tarvitsevat joskus lohtua ja rohkaisua, sanoin tai teoin, elämän epävarmuuden ja tuntemattoman tulevaisuuden edessä. Monet tarvitsevat tätä juuri nyt.

Lohduttaminen on alun perin tarkoittanut sulattamista, pehmentämistä ja irrottamista. Uudessa testamentissa lohduttamista ja lohdutusta tarkoittava sana merkitsee kirjaimellisesti käännettynä ”kutsua vierelle”.

Pelkojen ja huolien jäädyttämiä sulatetaan, paineessa ja ahdistuksessa kovettuneita pehmennetään, murheisiin ja toivottomuuteen kiinni jääneitä irrotetaan. Tämä on mahdollista toinen toisemme vierellä ja lähellä. Lohdutus on sitä, että pysyttelemme yhdessä ja lähellä lohdutuksen Jumalaa.

”Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, armahtava Isä ja runsaan lohdutuksen Jumala! Hän rohkaisee meitä kaikissa ahdingoissamme, niin että me häneltä saamamme lohdutuksen voimalla jaksamme lohduttaa muita ahdingossa olevia.” (2. Kor. 1:3–4).

Kun meitä lohdutetaan, voimme lohduttaa muita. Kun meitä rakastetaan, voimme rakastaa muita.

Seppo Häkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa

Ukrainakeräys meni perille

Mikkelin tuomiokirkko-seurakunnan tavaralahja-keräys sodan uhrien auttamiseksi Ukrainassa järjestettiin nopealla aikataululla maaliskuun alussa.

– Pienellä ajalla saatiin todella hyvin kerättyä tavaraa, toteaa lähetyskasvatussihteeri **Marja Holm**.

Keräyspisteet olivat Mikkelissä Kirkonmäen seurakuntatalolla, Anttolan seurakuntatalolla ja Apajan kirpputorilla Haukivuorella. Keräyspisteisiin pyydettiin tuomaan lahjoituksina side- ja haavanhoitotarvikkeita, aikuisten ja lasten hygieniatuotteita, vaippoja, säilykkeitä, kuivattuja elintarvikkeita ja lemmikkieläinten ruokia.

Pyydettyjen tavaroiden lisäksi Ukrainaan lähti myös käytettyjä, mutta

puhtaita, ehjiä ja lämpimiä vaatteita sekä fleecpeittoja.

– Kyllähän tämä laittoi ajattelemaan, mitä tarvitaan, jos ei ole yhtään mitään.

Holm kiittelee avuliasta talkooporukkaa, joka oli vastaanottamassa, lajittelemassa ja pakkaamassa lähetystä. Esedun logistiikka-alan opiskelijoita oli mukana pakkaamisessa. Samalla he saivat opintopisteitä.

Mikkelin seurakunnalla ei ole nyt menossa uutta tavarakeräystä. Tavaralahjoituksia tehdään siten, että ne kohdentuvat heti käyttöön.

– Tärkeintä on, että huutoon vastataan. Tavarat menivät suoraan käyttöön ja tarpeeseen, kiitos lahjoittajille! Tällä hetkellä paras tapa auttaa on rahalahjoituksen tekeminen esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavulle.

Talkooväki lastaamassa keräystavaroita: Markku Liukkonen (vas.), Mirja Valtonen, Raija Kotilainen, Tuula Nykänen ja Eija Tiusanen. Etualalla Kirsi Taskinen ja Marja Holm.

Praying for Peace

We are now at the end of the Lent time. Lent is a 40-day period that begins on Ash Wednesday, the Wednesday after Shrove Sunday, and lasts until Easter Sunday.

The bishops of the Evangelical Lutheran Church of Finland have signed a Lenten appeal in February 2022. Here is part of the appeal that is still current.

“...Lent calls us to turn our gaze outward, to the distress of our neighbours near and far. We ask people to help the Ukrainians suffering from the war by donating to Finn Church Aid, the Finnish Evangelical Lutheran Mission or another relief organisation.

The Ukrainians fleeing the war may soon be coming to our country

in search of refuge. If they do, we will be ready to take them in and offer them our help.

The Russians living in Finland are not to be blamed for this war. Hate must not be targeted at them; instead, they must be treated as the neighbours they are.

Lent calls us deeper into religious life. We ask parishes and all Christians and people of good will to pray for peace, for the people of Ukraine, for those living in fear and violence, and for those who hold the keys to peace.

Lord, have mercy.”

English Service: 10.4. and 22.5. Crypt of Mikkel Cathedral, 1 pm
More information: University Chaplain Jaana Pietiläinen.

Asanten juhlakonsertti äitienpäivänä

Asante esittää hengellisiä lauluja 30-vuotiselta taipaleeltaan. Asante on suahilin kieltä ja tarkoittaa kiitosta.

Asantelaiset ovat seurakunnan vapaaehtoisia laulajia, jotka kokoontuvat keskiviikkoisin harjoittelemaan Kirkonmäen seurakunta talolle. Äitienpäiväkonserttiin 8.5. klo 18.00 Tuomiokirkossa ei ole pääsymaksua. Kolehti kerätään myöhemmin päätettävän kohteen hyväksi.

Asante aloitti 30 vuotta sitten Tuomasmessu-kuorona, jolloin johtajana oli kanttori **Minna Tiainen** muutaman vuoden ajan. Nimi muuttui Asanteksi, kun kuoroa tarvittiin muuallakin ja Tuomasmessut vähenivät muuttuen lopulta Ilon Messuiksi.

Kanttoreista Asante-kuoroa ovat johtaneet **Mirja Husso, Heikki Mononen, Mikko Kallio, Suvi Tirronen, Juha Kälviä** sekä Pertunmaan kanttori **Veera Heino**. Apua olemme saaneet myös **Matti-Veikko Kuuselta**.

– Laulamme, koska siihen on sisäi-

nen tarve. Pidämme laulamista ja se on meidän paikkamme olla mukana seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa. Laulaminen antaa meille jokaiselle jotakin henkisesti ja hengellisesti. Totesimme, että haluamme laulaa gospelia ja muita itse valitsemiamme lauluja. Harjoituksissa yksi meistä säestää, tilaisuuksissa on joku kanttoreista mukana. Esiinnymme seurakunnan tilaisuuksissa. Korona-aikanakin olemme saaneet melko paljon olla palvelemissa musiikilla.

Asantella oli mahdollisuus tarttua **Hannu Huhtalan** Syykkarin kaivo-kokonaisuuteen, laulut ja väliteksit. Se oli melkoinen ponnistus oma-toimiselta ryhmältä. Esityksiä oli Tuomiokirkossa, Pertunmaalla, Kangasniemellä, Parikanniemen Riihikirkossa ja Haukivuorella.

– Toivomme, että pääsemme esiintymään myös Haukivuorelle.

Teksti: Tarja Kauppinen

Hannele Hakkarainen, Sofia Ziyatdinova, Tarja Kauppinen, Ulla Saraste, Sirkku Sanerio, Satu Soivanen, Hanna-Maija Kujala, Irene Rämö ja Else Koikkalainen laulavat Asante-kuorossa.

Harvinaislaatuista kuorosointia tuomiokirkossa - Chorus Cantorum Finlandiae Suomen Kanttorikuoro

Suomen Kanttorikuoro konsertoi Mikkelin tuomiokirkossa maanantaina 25.4. klo 18 pitkän tauon jälkeen. Pohjolan taivaan alla -konsertissa kuullaan ohjelmistoa Pohjoismaista ja Baltiasta. Tätä poikkeuksellista musiikkielämystä ei kannata sivuuttaa.

Kuoro kokoaa yhteen hengellisen musiikin huippuammattilaisia maan joka kolkasta. Kuoron intohimona on esittää hengellistä kuoromusiikkia tinkimättömän korkeatasoisesti ja suurella sydämellä. Kuoron laulajat ovat monipuolisesti koulutettuja kirkkomuusikkoja, mutta myös äänenkäytön ammattilaisia, joka mahdollistaa poikkeuksellisen värikylläisen,

rikkaan ja syvän soinnin.

Kuoro kokoontuu 3–4 kertaa vuodessa muutaman päivän harjoitus- ja esiintymiskiertyelle. Vuonna 1892 perustettu kuoro toimi mieskuorona ensimmäisen reilun sata vuottaan ja 2007 kuoro muutettiin sekakuoroksi.

Suomen Kanttorikuoroa johtaa **Markus Yli-Jokipii**. Markus Yli-Jokipii tunnetaan energisenä ja yhteistyökykyisenä kuoronjohtajana, kapellimestarina ja pedagogina. Hän on toiminut vuodesta 2012 lähtien kuoronjohdon lehtorina Tampereen ammattikorkeakoulussa, missä hän opettaa kuoronjohdon ja orkesterinjohdon lisäksi musiikin historiaa.

Selloduon hiljaisen viikon konsertti Haukivuoren kirkossa

Tiistaina 12.4. klo 18.00 soivat Haukivuoren kirkossa Selloduo **Anna-Maaria** ja **Olli Varosen** sävelet. Ohjelma on laadittu luonnollisesti viikon sävyyn sopivaksi sisältäen mm. barokin ja wieniläisklassikoiden säveliä. Suomalainen musiikki on myös voimakkaasti läsnä. Niin ikään tarjolla on hengellisiä säveliä sekä muun muassa kansansävelmä ”*Lintujen laulu*” jonka sanoissa toivotaan rauhaa, rauhaa, rauhaa...

Säveltäjänimistä mainittakoon **Händel, J.S. Bach, Schubert, W.A. Mozart, Melartin, Sibelius** ja **Liannder**. Lisäksi ohjelmassa on myös Anna-Maarian sovituksia ja sävellyksiä: muun muassa Jerusalemissa, Hiskian vesitunnelissa syntynyt laulu ”*Vettä virtaavaa*”.

Varoset ovat konsertoineet duona vuodesta 2000 alkaen. Satojen kotimaisten esitysten lisäksi duo on esiin-

tynyt Unkarissa, Virossa, Ruotsissa, Espanjassa, Tsekissä ja Senegalissa. Duo on julkaissut 4 CD-levyä ja duo soittaa myös yhteislevyllä gospellegenda **Jaakko Löytyn** kanssa. Suomen ja Ruotsin yleisradioiden lisäksi duoa on kuultu muun muassa Unkarin kulttuurikanava Kanizan TV-lähetyksissä.

Beatles-messu Yhteisvastuun hyväksi Pitäjänkirkossa

Beatles-messu 22. 5. klo 13.00 Pitäjänkirkossa Yhteisvastuun hyväksi ja maailmanrauhan

puolesta.

Sunnuntaina 22.5. kello 13.00 Pitäjänkirkossa pidetään Beatles-messu. Kyseessä on konsertti-tyyppinen jumalanpalvelus, jossa on samat ainekset kuin tavallisessa sanajumalanpalveluksessa: Raamatun tekstit, rukoukset, puhe ja musiikki. Virsinä on The Beatles-yhtyeen lauluja.

Toukokuussa Pitäjänkirkossa pidettävä Beatles-messu on samalla Yhteisvastuukeräyksen tapahtuma sekä kannanotto maailmanrauhan puolesta. Vuonna 2022 Yhteisvastuukeräyksen tuotolla autetaan koronapandemiasta kärsiviä lapsia ja nuoria. Tähän aihepiiriin Beatlesien laulut sopivat hyvin, sillä niissä pohditaan nuoria askarruttavia elämänskysmyksiä, esim. erkiksi nuorten ja van-

hempien välistä suhdetta. Monissa Beatlesien lauluissa on myös paljon uskonnollisia sävyjä.

Bändinä Pitäjänkirkon Beatles-messussa on *The Cousins*, joka soittaa pääasiassa 50–60-lukujen melodista musiikkia. Bändin kokoonpanoon kuuluvat **Tiina Bolz**, (laulu), **Ilkka Trygg** (basso ja laulu), **Taisto Trygg** (rummut), **Timo Trygg** (piano, kitara ja laulu) ja **Heikki Ursin** (kitara ja laulu). Yhtyeen nimi The Cousins johtuu siitä, että sen jäsenet ovat joltain sukua toisilleen.

Beatles-messuja on Suomessa pidetty 2010-luvulta alkaen Tampereella, Inkeröissä, Helsingissä ja Turussa. Useimmat niistä on toteutettu yhteistyössä muiden Beatles-tapahtumien kanssa. Tämän vuoden Beatles Weekend -tapahtuman Beatles-messu pidetään lauantaina 21.5. Helsingissä

Tiina Bolz
on solistina
Pitäjänkirkossa
22.5.2022
pidettävässä
Beatles-messussa.

Pääsiäisenä ortodoksikristityt käynnäyttävät herkkuja

Saimaan ortodoksisen seurakunnan pappi isä Mikko Mentu odottaa innolla pääsiäistä. Sitä edeltävänä paaston aikana hän toimittaa paljon jumalanpalveluksia ja samalla valmistautuu pääsiäisyön palvelukseen, Kristuksen ylösnousemuksen juhlaan.

Kari Rossi

Ensin paastotaan ja rukoillaan – sitten juhlietaan Ortodoksikristitylle paastonaika on hiljaista valmistautumista pääsiäiseen. **Isä Mikko Mentulle** pääsiäistä edeltävä paastonaika on kuin pitkä matka, joka vie askel askeleelta kohti pääsiäistä. Tärkeä osa paastoaikaa on pääsiäistä edeltävän suuren viikon eli hiljaisen viikon tiivis palvelusrytmi.

– Siinä pikkuhiljaa askel askeleelta opitaan ja kasvetaan ymmärtämään tuon juhlan merkitystä. Pääsiäisyö on kaiken huipentuma, toteaa isä Mikko Mentu. Pääsiäinen on ortodokseille iloinen juhla, jota vietetään seurakunnan kanssa ja perheen parissa. Ortodoksisen pääsiäisen kohokohta on pääsiäislauantain ja pääsiäissun-

nuntain välisen yön jumalanpalvelus. Siihen päättyy myös paastonaika.

Pääsiäisyön jumalanpalveluksen jälkeen varhain sunnuntaiaamuna mennään juhla-aterialle. Isä Mikko Mentun perheessä se tarkoittaa brunssia, jota varten hän itse valmistaa lammaspastin. Reseptin hän on saanut omalta rippisäältä.

Suuren viikon perjantai-iltana Mentu marinoi lammaspastin. Lauantai-iltana hän laittaa pastin uuniin ja lähtee kohti kirkkoa. Siitä alkaa koko yön kestävä juhla, joka jatkuu pitkälle pääsiäispäivään saakka. Pääsiäinen onkin ortodoksikristityille kirkkovuoden tärkein juhla.

– Pääsiäinen on minulle ja meille ortodokseille juhlien juhla. Sitä ei oikeastaan lasketa meidän suurien juhlien joukkoon, vaan se menee niistäkin yli.

Saimaan ortodoksisen seurakunnan pappi Isä Mikko Mentulle pääsiäinen on ilo

”Mie aattelen, että paaston aika on sellaista resetointiaikaa. Silloin voi pohtia, mikä oikeasti on tarpeellista omassa arjessa ja mielen hulinassa”
Isä Mikko Mentu

Kirkkomusiikki tukee rukousta ja hoitaa

Ortodoksisen kirkon jumalanpalveluksissa ei käytetä urkuja eikä mitään muutaakaan soittimia. Ainoa soitin on ihmisen ääni. Koko jumalanpalvelus, saarnaa lukuun ottamatta toimitetaan puhelaululla.

Kaikki rukoukset ja Raamatun tekstitkin lauletaan. Kuoro ja seurakunta laulavat yhdessä myös kirkkolauluja, jotka vastaavat luterilaisen kirkon virsiä. Monet luterilaisetkin ovat ihastuneet ortodoksiseen kirkko-

musiikkiin ja kokevat sen koskettavana ja hoitavana. Isä Mikko Mentun mukaan kirkkomusiikki tukee rukousta. Musiikin avulla on helpompaa lähestyä Jumalaa ja päästä oikeaan mielentilaan. Silloin Jumala itse on se, joka parantaa ja hoitaa ihmistä.

Rukous ja hiljentyminen auttavat infoähkyn keskellä

Ortodoksisessa elämäntavassa tärkeä pointti on elää tässä hetkessä. Nyky-

vät kirkossa ja

nen juhla, jota hän viettää yhdessä seurakunnan kanssa ja perheen parissa.

sessä tietoyhteiskunnassa ongelmana on mielen hajaantuminen moneen eri suuntaan. On paljon erilaista tietotulvaa, mitä tulee esimerkiksi äly-laitteista ja mediasta.

Kiire, jatkuva tavoitettavuus ja älylaitteiden koukuttavuus haastavat ortodoksejakin. Stressi vaivaa ajoittain myös isä Mikko Mentua. Siihen lääkkeitä löytyy nimenomaan paastonajasta ja erityisesti kirkon askeettisesta opetuksesta. Siinä ihanteena on kaiken katoavan ja maallisen vähentäminen nimenomaan siksi, että ihmismieli ei hajoaisi.

– Mie aattelen, että paaston aika on sellaista resetointi-aikaa. Silloin voi pohtia, mikä oikeasti on tarpeellista omassa arjessa ja mielen hulinassa, pohtii Mentu.

Ortodoksinen jumalanpalvelus on avoin kaikille

Pääsiäisenä monet luterilaisetkin käyvät ortodoksinen kirkon jumalanpalveluksissa. Joillekin se on jo pitkä perinne, jotkut tulevat pelkästä uteliaisuudesta. Isä Mikko Mentu ei katso

tätä pahalla. Hän kertoo, että ortodoksinen kirkon jumalanpalvelukset ovat avoimia kaikille.

– On ihan sallittua ja suotavaa, että muutkin kuin ortodoksit voivat osallistua rukoukseen meidän kirkossamme, toteaa isä Mikko Mentu. Kaikki ovat tervetulleita!

Ortodoksinen kirkkomusiikki hoitaa - rukous rauhoittaa

Isä Mikko Mentu

- s. vuonna 1990
- valmistunut teologian maisteriksi vuonna 2016 Joensuun filosofisesta tiedekunnasta
- Saimaan ortodoksisen seurakunnan pappi
- ennen papin uraa työskenteli hautaustoimistossa
- asuu Mikkeliissä
- puoliso kanttori **Maria Mentu**
- 2 lasta
- harrastaa judoa ja lukee monipuolisesti kirjallisuutta

Isä Mikon "rosvopaisti" uunissa

Ainekset:

- 1 lampaanviulu (myös paisti käy)
- 2dl oliiviöljyä
- 1 sitruunan suikaloitu kuori ja mehu
- 2 kokonaista valkosipulia
- Kuivattua minttua
- Suolaa
- Pippuria

Marinadin valmistus suuren perjantain iltana:

- 1) Poista lampaasta kalvot (tämän voi myös pyytää jo lihatiskillä lihaa ostettaessa).
- 2) Valmista marinadi. Sekoita kulhossa oliiviöljy, sitruunan kuori ja mehu. Silppua n. 5 kpl valkosipulinkynsiä ja lisää joukkoon. Sekoita marinadiin purkillinen kuivattua minttua ja mausta pippurilla sekä reilulla ripauksella suolaa oman maun mukaan.
- 3) Kuori loput valkosipulinkynnet. Tee veitsellä pieniä lovia viuluun (tai paistiin) ja työnnä valkosipulinkynnet kokonaisina lihan sisään.
- 4) Laita liha yöksi ja seuraavaksi päiväksi pussiin marinadin kanssa. Anna olla jääkaapissa suuren lauantain iltaan asti.

Paisto pääsiäislauantain iltana:

- 1) Ota marinoitu liha lämpiämään noin tunniksi tai pariaksi. Lämmitä uuni 100 asteeeseen.
- 2) Ota liha pussista ja laske voipaperille. Loput marinadista voi kaataa lihan päälle ja hieroa pintaan. Kääri liha moneen kierrokseen voipaperia. Mitä paksummin sen parempi. Liha ei ole tarkoitus olla kosketuksissa folioon. Kääri voipaperilla vuorattu paisti alumiinifolioon. Jotta neste pysyisi paketin sisällä, käytä runsaasti foliota. Paistoliemen on tarkoitus muhia pussin sisällä lihan hitaasti kypsyyssä.
- 3) Laita valmis paketti pellille ja uuniin. Anna paistua uunissa yön yli.

Pääsiäisaamuna: Ota liha uunista ja odota noin 1 tunti ennen kuin avaat paketin. Paketin voi avata kulmasta kulmaan, mutta varo, ettei paistoliemi pääse valumaan pois. Se on osa herkkua! Nauti rosvopaistia lohkopurinoitten, kreikkalaisen salaatin ja tsatsikin kera. Suomalaiseen makuun lammas maistuu myös aitojen karjalanpiirakoiden päällä.

Pääsiäisvaellus Ristiinassa

Sofia Flygare

Pääsiäisvaellus kuuluu Ristiinan seurakunnan perinteisiin. Noin viidenkymmenen innokkaan talkoolaisen joukko rakentaa seurakuntakeskukseen pääsiäisen tapahtumista näytelmällisen kuvaelman rekvisiittoineen ja esiintyjineen.

– Vaelluksen aikana kuljetaan pääsiäisen tapahtumien läpi. Matkustetaan Jerusalemiin, käydään rukoilemassa Getsemanen puutarhassa, vieraillaan Pontius Pilateksen palatsissa, nähdään ristinsaatto ja tyhjä hauta, kertoo talkoolainen **Minna Puhakka**.

Jokaisessa tapahtumapisteessä on kuvaelmaan kuuluvia historiallisia henkilöitä, jotka lausuvat tapahtumiin liittyviä repliikkejä. Golgatan tapahtumahuoneessa voi hiljentyä musiikkia kuunnellen. Koko tunteiden kavalkadi tulee lähelle, kun suru ja ilo, pimeys ja valo, kuolema ja elämä kohtaavat.

– Vaeltaessa myös lauletaan. Vaeltajat ovat itsekin osa kuvaelmaa.

Pääsiäisenä toteuttava vaellus on suunnattu aikuisille. Lasten vaellus perhekerholaisille ja perhepäivähoidossa oleville järjestetään aiemmin viikolla. Lasten vaelluksessa henkilöhahmot eivät ole paikalla.

– Parhaassa tapauksessa pääsiäisvaellukselle osallistuminen saa aikaan toivoa ja kiitollisuutta siitä, että viimeinen sana ei ole kuolemalla, vaan elämällä.

Pääsiäisvaellukselle pääsee Ristiinan seurakuntakeskuksessa (Kissalammentie 3) lauantaina 9.4. klo 14–18 ja sunnuntaina 10.4. klo 14–18. Vapaa pääsy. Opastettu kierros kestää noin 15 minuuttia. Toteutuksessa on mukana ammattimaista valoa ja äänitekniikkaa. Kahvio on avoinna. Ristiinan kirkko on tapahtumapäivinä auki omatoimista hiljentymistä ja tutustumista varten.

Nainen kaivolla.

Hautakammioon pääsee kurkistamaan.

Matkalla voi kohdata sotilaan.

Luonto kutsuu nuoria luontotoiminnan pariin

Luonto hoitaa. Luonnossa kiire katkeaa. Luonnon helmassa olen turvassa.

Nuorten luontotoiminnalle on kysyntää ja tarvetta. Kaikki eivät pääse luontoon omin toimin, ja siihen on haettu vastausta nuorten luontotoimintaverkoston mahdollistamilla luontoretkillä ja luontoaktiviteeteilla. Nuorille suunnattu luonnossa toteutettava vertaistoiminta käynnistyi verkostoyhteistyössä Mikkelin nuorisotoimijoiden kanssa syksyllä 2021. Mukana nuorten luontotoimintaverkostossa seurakunnan nuorisotyön ja *Hyvä teko tarttuu* -hankkeen lisäksi ovat Kulttuuripaja Kajo, Mikkelin kaupungin nuorisopalvelut, nuorten työpajat, etsivä nuorisotyö, ehkäisevä päihdetyö, ohjaamo Olkkari ja *Nuorisotyö ilmastotoivon rakentajana* -hanke.

Nuoria osallistettiin kysymällä heiltä ideoita luontotoiminnan toteuttamiseksi. Retkiä toteutetaan toiveiden pohjalta mahdollistaen nuorille osallistumisen lisäksi pieniä ohjaus-

tehtäviä. Nuoret toivoivat muun muassa pilkkimistä, geokätköilyä, lumikenkäilyä ja makkaranpaistoa sekä tutustumista lähiluontokohteisiin.

Virkistäviä retkiä on tehty Neitvuorelle Anttolaan, Kaihun maastoon ja kodalle, Urpolan myllyn laaksoon sekä Vitjasenlahdelle.

Kevään ja kesän aikana tutustumista lähialueemme luontokohteisiin jatketaan, ja ohjelmassa on kalliolaskeutumista 9.4. klo 12 Susiniemessä, retki Valkeajärvelle 19.5. klo 16–20 ja kirkkovenesoutua 9.6. Elokuulle on suunnitteilla sup-lautailua ja melontaa. Uusia ideoita voi ehdottaa matkan varrella.

Nuorten kokemukset ovat olleet kannustavia ja merkityksellisiä. Luonnosta on löytynyt rauhaa ja iloa. Yhdessä olemisessa on kuulunut naurua ja laulua. Luontoa on ihasteltu porukalla, ja yhteinen eväshetki nuotiolla on aina tunnelmallinen. Luonnossa on helppo puhua, jos puhuttaa. Hiljaakin on siel-

lä hyvä olla. Hiljaa voi olla myös yhdessä.

Luonnossa oleskelu vaikuttaa tutkitusti myönteisesti hyvinvointiimme esimerkiksi laskemalla verenpainetta ja sykettä. Luonnon hyvinvointivaikutusten avulla voidaan tukea jaksamista, kehoa ja mielialaa. Arjen vastapainona luonnossa voi kiireettömästi viipyä ja irrottautua huolista. Anne-taan luonnon hoitaa.

Teksti ja kuva: Hyvä teko tarttuu -hankekoordinaattori Sari Leppänen
Kuvassa näkymä Anttolan Neitvuorelta.

*Raekuurosta helteeseen
helteestä kesäsateeseen kuljen
lintujen konserttiin herään
voikukat aamuni aurinkoja
kielojen tuoksu, vihreä valo oksilla,
pisaroiden välke auringossa,
sateen jälkeen tyyri järvenpinta
niin olet Luojani kaikkialla,
kannat minua valoon.*

Aila Marjamaa
Hyvän mielen kirjoittajat

Raamatun sanoma voiman ja viisauden lähteenä

Miten kohdata syyllisyys? Mikä on elämän tarkoitus? Päättyykö elämä kuolemaan? Aluekappalainen Pirjo Palm kertoo, että vuosikymmenestä toiseen nämä kolme kysymystä ovat tulleet esiin ihmisiä kuunnellessa.

Sofia Flygare

Työssäni minulle on ollut tärkeintä evankeliumi Jeesuksesta. Se on työni pohja, sanoo Ristiinan aluekappalainen **Pirjo Palm**.

Palmin työura on ollut hyvin monipuolinen tarjoten kokonaisnäkemyksen ihmiselämään. Elämän varrella hän on opiskellut useisiin eri ammatteihin ja toiminut niissä.

– Ihminen on kokonaisuus, mutta sairaanhoitajana keskityin enemmän fyysiseen puoleen, diakoniatyössä painottui psyykkiset, sosiaaliset ja taloudelliset ongelmat. Pappina olen saanut keskittyä hengellisiin kysymyksiin.

Palm on omakohtaisesti kokenut tärkeiksi kolme peruskysymystä: ihmisiin sisäänrakennetun syyllisyydentunnon, elämän tarkoituksen ja kuoleman arvoituksen ratkaisemisen.

– Vastaukset näihin kaikkiin kysymyksiin löytyvät evankeliumista, Raamatusta.

Palm toteaa, että luomisessa annettu omatunto toimii ohjurinamme ja ihmiset kamppailevat syyllisyyden kanssa. Suotta, sillä ratkaisu on olemassa.

– Ihmiset kokevat tarvetta tulla hyväksytyksi, monilla on paineita olla jotakin muuta kuin mitä he ovat. Siitä seuraa epämäärästä ahdistusta ja syyllisyyttä. Ajatellaan, että pitäisi olla armollisempi itselleen, mutta se ei auta. Armon on tultava itsensä ulkopuolelta. Synnit on jo tuomittu ristillä. Vapahtaja pystyy vapauttamaan ja hänen luokseen saa rukouksessa tulla sellaisena kuin on.

– Evankeliumista löytyy vastaus siihenkin, mikä on elämän tarkoitus: rakkaus. Jeesus antoi esikuvan oikeasta rakkaudesta, mutta siihen ei kukaan yllä. Onneksi Jeesus ei ole vain esimerkki, jota seurata. Hän on myös lahja. Kristillisen rakkauden alkuperä on siinä uskossa, joka yhdistää ihmisen Kristukseen, Palm toteaa.

Pääsiäinen tuo uuden näkökulman kuolemaan. Jeesuksen kärsimystä ja kuolemaa seuraavat ylösnousemus ja taivaallinen ilo.

– Pitkäperjantain ydin on siinä, ettei meidän tarvitse jäädä miettimään, mitä olen tehnyt tai jättänyt tekemättä. Epäusko ihmisen sydämessä kysyy näin. Sen sijaan usko sydämessä kysyy, mitä Jeesus on tehnyt puolestani. Miten hän on kärsinyt ja kuollut, niin että saan elää lähellä Jumalaa?

Pirjo Palmin eläkejuhla pidetään Ristiinan kirkossa su 22.5.2022. Tervetuloa kauempaakin Ristiinan kauniiseen kirkkoon!

Ristiinan aluekappalaisen virka on ollut Pirjo Palmille kutsumus ja urahaaveiden täyttymys.

Palm kertoo käyneensä kuoleman läheisyyden läpi omakohtaisesti sairastuttuaan syöpään muutama vuosi sitten.

– Evankeliumista löytyy vastaus myös kuoleman kohtaamiseen. Jeesuksen kautta pääsemme taivaan iloon ja riemuun. Uskovalla ei ole mitään hätää.

Ihmisten kokonaisvaltaista auttamista

Nyt sairaus on jo kaukana takana päin. Kesän kynnyksellä Palm siirtyy viettämään ansaittuja eläkevuosiaan. Papin työssä Ristiinassa hänelle tuli täyteen kymmenen vuotta tämän vuoden maaliskuussa.

Puoliso **Juha Palm** jäi eläkkeelle reilu vuosi sitten Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan tuomiorovastin virasta.

– Aikoinaan ajaessamme autolla Kouvolan ja Mikkelin väliä ajattelin Ristiinan kohdalla, että voi niitä onnellisia, jotka ovat töissä tuolla.

Perheen koti sijaitsi vuosikymmeniä Kouvolassa. Mikkelistä tuli heille kotipaikka työn myötä.

– Kun tulin Ristiinaan, tämä oli ensimmäisen vuoden ajan itsenäinen seurakunta. Seuraavan vuoden alus-

sa toteutettiin seurakuntaliitos, jossa alueen seurakunnat muodostivat uuden Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan. Se oli melkoista muutoksen aikaa Ristiinassakin, Pirjo Palm kertoo.

Muutoksen pyörteissä eläminen on ollut Palmille arkipäivää halki pitkän

hetyssihteerin työ Anjalankoskella oli osa-aikaista. Työstä vapaaksi jääneet päivät käytiin teologian opiskeluun ja matkustin junalla Kouvolan ja Helsingin väliä. Junassa luin tentteihin.

Kokopäiväiseen opiskeluun siirtyminen vauhditti valmistumista teolo-

giouran. Hän on työskennellyt useissa eri ammateissa. Työ alkoi sairaanhoitajan ammatissa, mihin hän valmistui 1980.

– Tein lähes kymmenen vuotta sairaanhoitajan sijaisuuksia. Samaan aikaan perheeseemme syntyi kolme lasta. Sijaisuudet sopivat hyvin siihen elämäntilanteeseeni. Asuimme tuolloin Valkealassa.

Hän kertoo, että koko ajan mielessä oli haave työskentelemisestä seurakunnassa. Perhe muutti Kouvolaan 1980-luvun lopussa. Sieltä käsin Palm suoritti diakonissan opinnot Lahdessa valmistuen 1989.

– Diakonityössä kohtasin ihmisiä, jotka olivat äärimmäisessä hädässä. Lamavuodet isivät juuri tuolloin. Ruokakassijonoon käveli esimerkiksi yrittäjiä, jotka olivat tehneet isoja investointeja laitteisiin, mutta kaikki meni alta.

Lama vaikutti hänen omaankin työhönsä. Sennikäs nainen opiskeli sosionomiksi. Seurasi puolentoista vuoden jakso ammattikorkeakoulun opettajana Lahdessa ennen paluuta Kouvolan sijaisuuksiin.

– Opetustyöstä saamani kokemus on auttanut muun muassa rippikoulutyössä.

– Uuden vuosituhannen alussa lä-

gian maisteriksi 2006.

– Nuorin kolmesta lapsestamme valmistui samaan aikaan ylioppilaaksi, joten meillä oli yhteiset juhlat.

Piispa **Voitto Huotari** vihki hänet papiksi vuotta myöhemmin.

Pappisvihkimyksen jälkeen Pirjo Palm työskenteli ensin Iitissä ja sen jälkeen Kouvolassa. Asuinpaikan vaihduttua Mikkeliin Palmin työura jatkui Ristiinassa. Hän kertoo olevansa kiitollinen luottamuksesta, jota seurakuntalaiset ovat osoittaneet keskusteluissa ja esimerkiksi yhteisten näyttelyjen järjestämisessä. Kiitosta hän antaa myös työtovereille ja alue-neuvoston jäsenille, samoin messuryhmien jäsenille ja kaikille yhteistyötahoille. Yhdessä tekemisen Palm arvostaa korkealle.

Haave työympäristöstä Saimaan järvimaisemien keskellä toteutui.

Hän hyödyntää upeaa ympäristöä myös harrastuksissaan, joihin kuuluvat muun muassa hiihtäminen ja melominen. Kuvataideharrastuksen aloittaminen uudelleen kiinnostaa häntä myös. Toiveissa on kuorolaulun lisäksi jatkaa huilun soittamista läheisten iloksi.

– Sitäkin odotan, että eläkkeellä ollessa voisin viettää enemmän aikaa lastenlasteni kanssa.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan hautausmaiden hautausmaataalkoot 2022

Haukivuoren hautausmaa

ti 26.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus ja kahvit klo 9.00 kirkkosali.

Ruoka ja kahvit kirkkosali klo 11.30.

Rouhialan hautausmaa

ke 27.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus ja kahvit, klo 9.00 Rouhialankatu 49.

Ruoka klo 11.30. Kahvit klo 13.30

Anttolan hautausmaa

ke 27.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus ja kahvi hautausmaan portilla klo 9.00.

Ruoka seurakuntatalo klo 11.30

Kahvit hautausmaan porttirakennus klo 13.30

Harjun hautausmaa

to 28.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus ja kahvit klo 9.00 uusi toimistorakennus, Savilahdenkatu 38.

Ruoka klo 11.30. Kahvi klo 13.30

Kirkonmäen hautausmaa

to 28.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus ja kahvit seurakuntatalo klo 9.00

Ruoka seurakuntatalo klo 11:30

Kahvit klo 13:30

Ristiinan hautausmaa

pe 29.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus kappelissa klo 9.00.

Ruoka ja kahvit seurakuntakeskuksella klo 11.30.

Suomenniemen hautausmaa

pe 29.4.2022. Aloituspöytä klo 7.00.

Hartaus kirkossa klo 9.00.

Ruoka ja kahvit seurakuntakodilla klo 11.30.

Tervetuloa!

Osallistumismahdollisuuksia Luonto kutsuu -nuorten luontotoiminta

9.4. klo 12 Kalliolaskeutumista Susiniemessä, lisätietoja Anssi Tähtinen, anssi.tahtinen@evl.fi, 0400 143 243

to 19.5. klo 16-20 retki Valkeajärvelle, lisätietoja Sarilta ja Jonnalta

to 9.6. kirkkovenesoutu, lisätietoja Anssi Tähtinen, anssi.tahtinen@evl.fi, 0400 143 243

Ilmoittautuminen nuorten luontotoimintaan: <https://bit.ly/3nVo4Wu>

Kädentaitoja sydämellä

Kokoonnumme jälleen kädentaitojen äärelle ilahduttaaksemme eri kohderyhmiä

to 7.4. klo 17-19 ja ke 11.5. klo 17-19, lisätietoja Päiviltä

Hyvän mielen kirjoittajat

Voimaannuttavien tekstien kirjoittamista yhdessä Teamsin välityksellä

ti 5.4.2022 klo 18-19.15

ilmoittautumiset ja lisätietoja Aila Marjamaa, aila.marjamaa@surffi.fi, 044 0365780

Hyvän mielen lukupiiri

ke 6.4.2022 klo 18-19.30 aiheena paasto ja pääsiäinen

ke 15.6.2022 klo 18-19.30 aiheena luonto ja hiljaisuus

kirjastolla 2. krs maakuntakokoelmahuoneessa, paikalle voi tulla ilman ilmoittautumista

lisätietoja pastori Jaana Pietiläinen, jaana.pietilainen@evl.fi, 0400 143 269

Lisätietoja ja ilmoittautumiset Hyvä teko tarttuu -hankeryöntekijät:

Sari Leppänen, sari.leppanen@evl.fi, 0400 143 289

Jonna Linnarinne, jonna.linnarinne@evl.fi, 0400 143 425

Päivi Ketola, ext-paivi.ketola@evl.fi, 0400 143 286

HAUTAKIVIEN OIKAISUA

Saatavana kaikilla Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan
hautausmailla sekä Juvalla, Puumalassa,
Mäntyharjulla ja Hirvensalmella.

Juuriharjapesu ja sammaleenpoisto sis. hintaan,
eko-pesuaineet.

SAVON HAUTAKIVIHUOLTO

savonhautakivihuolto@gmail.com

p. 040 174 4952

Testamentti on kaunis tapa auttaa

Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.

Testamentin teko ei ole vaikeaa.

Tilaa maksuton testamenttioppaamme:

asiakaspalvelu@kirkonulkomaanapu.fi

kirkonulkomaanapu.fi/testamentti

020 787 1201

(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

Romanien kansallispäivän kirkkopyhä

Mikkelin tuomiokirkossa

Palmusunnuntaina 10.4. klo 10.00

Jumalanpalvelus suomen kielellä ja osittain romanikielellä

Saarna Henry Hedman, ja laulu,

Pappina Markku Liukkonen, kanttorina Mikko Kallio

Avustamassa paikallisia romaneja ja lauluryhmä.

Jumalanpalvelus striimataan.

Kirkossa kahvit ja yhteistä jakamista.

Klo 15 Mikkelin Helluntaiseurakunta

Nuorille suunnattu tilaisuus ” Ote elämään”,

opettajana Kyösti Florin

Mukana järjestelyissä:

Avi, Itä-Suomen alueellinen Romaniasiaain neuvottelukunta,

Rom-Mikkeli ry, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta, Mikkelin

helluntaiseurakunta, Kirkon romaniasiaain neuvottelukunta.

Lapset ja perheet

Lisätiedot: www.mikkelintuomio-kirkkoseurakunta.fi tai Facebook: Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lapset

Päiväkerhot

Seurakunnan päiväkerhot 3-5-vuotiaille lapsille ovat alkaneet viikolla 35. Vapaita kerhopaikkoja voi tiedustella lapsityön johtaja Sirpa Kiesilältä, 0400 143 407.

Tulossa perheretki Rantasipi Laajavuoren kylpylään Jyväskylään la 21.11. Tied. Marita Martikainen, 0400 143 349.

Ei kerhotoimintaa koulujen syyslo-man aikana viikolla 43.

Perhekerhot

Ke klo 9.30–11.30 Anttolan, Kirkonmäen, Lähemäen, Otavan, Rantakylän, Rouhialan ja Ristiinan srk-taloilla. Haukivuoren Aseman perhekerho päiväkerhotilassa pe klo 10–12.30. Ohjelmassa monenlaista mukavaa puuhaa isoille ja pienille. Omakustanteinen tarjoilu.

Muskarit

Anttolassa srk-talolla pe klo 9–9.30 pienimmät (ei kävelevät pikkuiset) ja klo 10–10.45 isommat ja sisarukset. Ohjaaja Mari Salminen, 0400 143 318.

Taaperomuskari 2-3-vuotiaille vanhempineen Rouhialan srk-kodilla joka toinen ma klo 9.30–10.15. Ohjaaja Mari Turunen, 0400 143 344.

Ristiinassa Vaarinsaaressa, Tuderuksentie 2, to klo 9–9.30 (talon väki) sekä 9.30–10 (lapset ja aikuiset). Ohjaaja Minna Puhakka, 0400 143 672.

Pyhäkoulut

Pyhäkoulu on lasten (3v. täyttäneet) ikioma kirkkohetki, joka kestää puolesta tunnista tuntiin. Pyhäkoulunohjaajina ovat vapaaehtoiset seurakuntalaiset. Tied. Sirpa Kiesilä, 0400 143 407.

Laajalammen srk-koti su klo 12 Rukoushuone (Pihlajatie 2) ke klo 18 Rämälän koulu su 25.10./22.11. ja 13.12. klo 9

Tupala (Mäkituvantie 2F 30) su klo 11 Vitsiälän kylätalo (Ristiina), su 22.11. klo 15

Lastentupa

Lastentuvassa pyhäkouluhetki ja monenlaista mukavaa puuhaa 4 vuotta täyttäneille la klo 9.30–12.30. Mukaan omat eväät, sisäjäalkineet ja sään mukainen ulkoiluväri. Maksuton.

Mikkelin srk-keskus, Kuuttitupa: 7.11. ja 12.12. Tied. Arja Piilemä, 0400 143 320.

Ristiinan srk-keskus, päiväkerhotila: 7.11. ja 5.12. Tied. Mervi Kovanen, 0400 143 671.

Tytöt ja pojat

Seurakunta järjestää tytöille ja pojille mukavaa ja monipuolista kerhotoimintaa kokkailusta bänditoimintaan ja sähköstä puuhailuun. Katso kerhojen ajat ja paikat www.mukaan.net. Kerhot jäävät joulutauolle viikolla 51 ja alkavat jälleen viikolla 1. Talviloma-viikolla ei ole kerhoja.

Donkkis Big Night

Donkkis Big Night on junioreiden

toiminnallinen ilta. Illan ohjelma sisältää raamattuopetusta, draamaa, nukketeatteria ja monia hauskoja toimintapisteitä. Nyyttäripisteeseen voi tuoda pientä naposteltavaa. Illan päätteeksi arvotaan osallistujien kesken palkintoja. Tied. Sari-Anne Vauhkonen, 044 542 5466/ Etelä-Savon Kansanlähetys.

Anttolan srk-talo ti 27.10./24.11. ja 15.12. klo 16–18.15
Haukivuoren srk-talo ti 3.11. ja 1.12. klo 16–18.15
Ihastjärven koulu (Ihastjärventie 170) ma 9.11. ja 7.12. klo 17.30–19.45
Lähemäen srk-talo pe 30.10. ja 27.11 klo 17.30–19.45
Otavan srk-talo to 12.11. klo 17.30–19.45
Rantakylän srk-koti to 19.11. ja 10.12. klo 17.30–19.45
Ristiinan Kirkonkylän koulu (Koulukeskus, Mäkitie 30) to 5.11. klo 17 -19.15
Järj. Etelä-Savon Ev.lut. Kansanlähetyt ja Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta

Praising Kids –gospel-liikuntaryhmä Pienet klo 17 ja isot klo 18 Lähemäen srk-talolla pe 6.11./20.11./4.12. ja 11.12. Tied. Sari-Anne Vauhkonen, 044 542 5466.

Nuoret

Seurakunnan nuorten toiminta: www.mukaan.net.

Nuotta-nuortenillat

Lähemäen srk-talolla pe 6.11./13.11./20.11./4.12. ja 11.12. klo 18. Joulujuhla 18.12. klo 12. Järj. Etelä-Savon Ev.lut. Kansanlähetys ja Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

Kolme kohtaamista -illat

Lähemäen srk-talolla ke klo 18

21.10. Tiina-Mari Mällinen: ”Minä ja Aamos”
28.10. Raamis
4.11. Heikki Huttunen: ”Minä ja Filippus”
11.11. Leffailta
18.11. Raija Kotilainen: ”Kohtaan, kunnoitan ja kuuntelen”
25.11. Raamis
2.12. Matti Manninen: ”Minä ja Mooses”
9.12. Raamis
16.12. Joulujuhla Laajalammen srk-kodilla

Järj. Kansanlähetys ja Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta. Tied. Sari-Anne Vauhkonen, 044 542 5466

Naiset ja äidit

KaikkiNaiset tuomiokirkon kryptassa ke 28.10. klo 17.30. Mus. maist. Sirkka-Liisa Huuhtanen: Musiikki -tunnelman luoja ja hetkien syventäjä.

Äitien saunailta Ristiinassa Ruunanien rantasaunalla pe 30.10. klo 18–20.30 sekä Äitien iltpäivä la 21.11. klo 13–17. Tied. ja ilm. Taru Rantalainen, 0400 143 668.

Naisten tuumauspiiri Suomensuomen srk-kodilla ti 3.11. klo 17 (kuukauden 1.ti). Kahviraha 2 e. Tied. Irene Wirilander, 0400 143 722.

Sylkky – Yksin- ja yhteishuoltajien ilta srk-kesk. ke klo 17. Tervetuloa lasten kanssa. Tied. Irene Wirilander, 0400 143 722. Ei 21.10.

Miehet ja isät

Miehen tie -tilaisuus Lähemäen srk-talolla la 14.11. klo 15.

Miesten keskusteluilta Haukivuoren srk-talolla ti 17.11. klo 18. Voitto Huotari: Uskonnot ja rauha. Matalan kynnyksen ilta joka miehelle. Kaikkia koskettavista teemoista kuullaan ja keskustellaan. Yritys tai yhteisö tarjoaa kahvit ja esittelee toimintaansa. Musiikkia ja iltahartaus.

Aloittelijoiden raamattupiiri miehille: Srk-kesk. Kokouskellarissa paritt. vkot ti klo 17–19. Tied. Veli-Ville Varnes-lahti, 0440 888 107.

Miesten piiri Kirkonmäen srk-talon kahviossa ke klo 14. Kaikille miehille avoin hengellinen keskusteluryhmä. Tied. Raimo Paajanen, 0400 653 736.

Sylkky – Yksin- ja yhteishuoltajien ilta srk-kesk. ke klo 17. Tervetuloa lasten kanssa. Tied. Irene Wirilander, 0400 143 722. Ei 21.10.

Ikäihmiset

KERHOT ALUEITTAIN

Anttola

Kyyti-kerho srk-talolla to 13.11. klo 12–14. Päiväkahvi 2 e. Muut kerhot: 27.11. ja 10.12.

Haukivuori

Pöytä on katettu srk-talolla to 29.10. klo 10–12. Lounas ja kahvi 8 e. Muut kerhot: 12.11./26.11. ja 10.12.

Ristiina

Seurakuntakerho srk-kesk. to 29.10. klo 11–13. Lounas ja kahvi 8 e. Muut kerhot: 12.11./26.11. ja 10.12.

Eläkeläisten porinaryhmä srk-kesk. kahviossa to 22.10. klo 10–11.30. Muut ryhmät: 5.11./19.11. ja 3.12.

Mikkeli

Laajalammen srk-kodilla ma 26.10. klo 11.30. Ruokailu klo 11.30, ohjelma klo 12.30. Lounas ja kahvi 8 e. Muut kerhot: 9.11., 23.11. ja 7.12.

Srk-kesk. Aulakahviossa ke 28.10. klo 13. Kahvi 2 e. Muut kerhot: 11.11. ja 9.12.

Kiiskinmäen Päiväkeskuksen kerhotilassa (Kiiskinmäenkatu 2) to 29.10. klo 13–15 Kahvi 2 e. Muut kerhot: 12.11./26.11. ja 10.12.

Lähemäen srk-talolla to 29.10. Klo 10.15 jumppa, klo 11 lounas, klo 12 ohjelma, klo 13 kahvi. Lounas ja kahvi 8 e. Muut kerhot: 12.11./26.11. ja 10.12.

Savilahti

Vanhemman väen kerho Kirkonmäen srk-talolla to 22.10. klo 10.30–11.30. Lounas klo 11.30, 6 e. Muut kerhot: 5.11./19.11. ja huom! 10.12. joulujuhla.

Päiväpiiri Rantakylän vanhustentalon kerhohuoneessa ke 4.11. klo 14–15 (paritt. vkon ke).

Otavan vanhemman väen piiri srk-talolla ti 3.11. klo 11, sauna ja uinti klo 10–11, lounas klo 11, 6 e. Muut kerhot: 17.11. ja 1.12. Yhteinen joulujuhla pitäjänkerholaisten kanssa Kirkonmäellä 10.12.

CHORUS CANTORUM FINLANDIAE

POHJOLAN TAIVAAN ALLA

KUOROMUSIIKKIA POHJOISMAISTA JA BALTIASTA
JOHTAA MARKUS YLI-JOKIPII

**MA 25.4.2022 KLO 18
MIKKELIN TUOMIOKIRKKO**

VAPAA PÄÄSY / VAPAAEHTOINEN OHJELMAMAKSU
WWW.SUOMENKANTTORIKUORO.FI

BEATLES-MESSU

YHTEISVASTUUKERÄYKSEN HYVÄKSI
MIKKELIN PITÄJÄNKIRKOSSA 22.5.2022 KLO 13.00

The Cousins

TIINA BOLZ LAULU

ILKKA TRYGG BASSO JA LAULU

HEIKKI URSIN KITARA JA LAULU

ILKKA TRYGG RUMMUT

KARI ROSSI JUONTAJA

YHTEISVASTUU

Diakonian
aamupalat
ja pienryhmät

Anttola
Päivä kerrallaan -ryhmä Rantasau-
nalla ti 27.10. klo 13–16.

Peittotalkoot srk-talon yläkerrassa ke
11.11. ja 9.12. klo 12–15. Tied. Reetta
Sirkkiä, 0400 143 452.

Lauluhetki Palvelukeskuksella ke
18.11. klo 14.

Haukivuori
Diakonian aamupala Työnkulman
kerhohuoneessa ke klo 9-10 (2 e).

Diakonian päiväkahvit srk-talon
Takkatuvaissa ma 2.11. klo 13 (joka
toinen ma). Kahviraha 3 e.

Tiistaitupa srk-talon Takkatuvaissa
ti klo 12. Ohjelmasta vastaavat eri
järjestöt ja srk. Kahvi 2 e.

Mikkeli
Diakonian aamupala Mikkeliin Työttö-
mät ry:ssä (Porrassalmenkatu 1) ti klo
9-10 (2 e).

Kirkonemännät ja diakoniawäki
Kirkonmäen srk- talon kahviossa ma
2.11./16.11./30.11. ja 14.12. klo 10.
Tied. Anne Pöyry, 0400 143 419.

Saunaillat: Pitkäjärven srk-kodilla.
Kaikki saunavuorot klo 17.30–20. Ma
ja ke: naiset ja tytöt, ti ja to: miehet
ja pojat.

Senioripysäkki: Kysy lisätietoa Maaret
Marttinen, 0400 143 238.

Ristiina
Diakonian aamupala Pellosniemen
koululla ma klo 9-10 (2 e).

VAMMAISET

Kehitysvammaiset
Haukivuori: Kehitysvammaisten
srk-kerho Pääskylän palvelukodissa
kerran kuussa klo 13. Tied. Kaija-Riitta
Pomell, 0400 143 434.

Mikkeli: Kehitysvammaisten kerho
srk-kesk. Aulakahviossa ke 25.11. ja
9.12. klo 18–19. Tied. Maaret Martti-
nen, 0400 143 238.

Kuurot/Viittomakieliset
Kuurojen seurakuntailta srk-keskuk-
sen Aulakahviossa ti 3.11. klo 16–18.
Adventtileiri Susiniemessä 11.–13.12.
Adventtimessu viitottuna Pitäjänkir-
kossa 29.11. klo 10.
Kauneimmat Joululaulut Pitäjänkir-
kossa viitottuna 18.12. klo 18.
Tied. Anne Pöyry anne.poyry@evl tai
p.0400 143 419.

Huonokuuloiset
Messu Pitäjänkirkossa 30.10. klo 10.
Saarnaa Riitta Kuusi.

Näkövammaiset
Kerho srk-keskuksen Aulakamarissa
ti 17.11. ja 15.12. klo 12.30–14. Tied.
Maaret Marttinen p. 0400 143 238

Vapaaehtoiset

Lue vapaaehtoistoiminnasta lisää:
www.vapaaehtoistyö.fi/mikkeli

Jos olet kiinnostunut vapaaehtoisto-
iminnasta, ota yhteys Mari Ylöseen,
0400 143 232 tai Hannele Häkkiseen,
0400 143 253.

Anttola: ”Yhdessä ulkoilemaan”
Palvelukeskuksen asukkaiden kanssa
joka to klo 15. Lisätietoa p.0400 143
452.

Haukivuori: Kotikartanon palvelukes-
kuksen ja Kotipirtin ulkoilu- ja laulu-
hetki keskiviikkoisin klo 14.30–15.30.
Lisätietoa p.0400 143 434.

Sururyhmät

Läheisensä menettäneiden ryhmät
- Tukea surun keskelle, kun läheisen
kuolemasta on aikaa noin 3-12 kk.

To klo 13–15 Kirkonmäen srk-talolla
alk. 5.11. Tied. ja ilm. 26.–27.10. p.
0400 143 419, anne.poyry@evl.fi.

Ti klo 9.30–11 srk-kesk. alk. 10.11.
Tied. ja ilm. 26.–27.10. p. 0400 143
257, tarja.nousiainen@evl.fi.

Anttola: srk-talolla, alk. vko 45. Tied.
ja ilm. 31.10. menn. p. 0400 143 452,
reetta.sirkkia@evl.fi.

Lapsensa menettäneiden ryhmä
alkaa, kun ilmoittautuneita on sopi-
vasti. Tied. ja ilm. p. 044 351 4169,
raila.leino-ehrnrooth@esshp.fi.

Mikkelin kriisikeskus järjestää ryhmiä
äkillisesti läheisensä menettäneille
ja itsemurhan tehneiden läheisille.
Tiedustelut ja ilmoittautumiset Kriisi-
keskukseen, 015 214 401.

Diakonian muut
tapahtumat

Kynttilähetki
Su 15.11. klo 17 kynttilähetki itse-
murhan tehneiden muistoksi tuomio-
kirkon portailla. Petteri Kilpeläinen.
Järj. Virike ry.

Omaishoitajien kirkkopyhä
Anttolassa **Su 22.11.** Yhteiskyyti
lähtee tuomiokirkon kryptalta klo
9.15 ja paluukyyti Anttolasta klo
14.15. Ilm. 12.11. menn. diakoniatoi-
mistoon ma, ti, pe klo 9-11, p. 0400
143 250 tai muuna aikana Maaret
Marttinen, 0400 143 238. Hintaa 5 e.

Ylitä raja! - Vastuuviikon tilaisuus
su 25.10. alk. klo 11.30 kahvitarjoi-
lulla srk-kesk. salissa (2.krs). Jassin
Rezai on mikkeliäinen Ekumeenisen
Vastuuviikon lähettiläs. Afganista-
nista kotoisin oleva Jassin kertoo
oman tarinansa sekä kotoutumisesta
Suomeen ja Mikkeliin. Mukana
Markku Liukkonen, Anita Teittinen ja
Irene Wirilander.

Muut tapahtumat
ja retket

ICEJ:n Israel-tilaisuus
Ma 26.10. klo 18 srk-kesk. yläsalissa.
Kahvit klo 17.30. Vieraana tohtori Ulla
Järvilehto, musiikissa Matkamiehet,
srk:n puheenvuoro. Vapaaehtoinen
kahviraha exodustyölle. Järj. ICEJ ja
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta.

Hiihto- ja lasketteluretki
Pyhätunturin Kairosmajalle
2.-9.4.2016
Mukaan mahtuu noin 30 lähtijää. Täys-
hoito huoneesta riippuen n. 500–610
e. Hinnat tarkentuvat keväällä. Bussimaksu n. 130 e. Perillä ohjattuja
hiihtoretkiä, hiljentymisiä Revontuli-
kappelissa, maittava täysihoido, yhdes-
säoloa, saunomista ja avantouintia.
Matkanjohtajana Hilveliisa Ukkonen.
Kairosmajalla mukana Kansan raamat-
tuseuran työntekijöitä. Tied. ja ilm.
Hilveliisa Ukkonen, 0400 143 241, hilve-
liisa.ukkonen@evl.fi.

English Service
Sunday 29.11. at 1 pm (klo 13) at the
crypt of Mikkeli Cathedral
Tuesday 1.12. at 6 pm (klo 18) English
Carols at the crypt of Mikkeli Cathedral

Herätysliikkeet

**RUKOUKSEN TALO/KANSAN
RAAMATTUSEURA**
Lähemäen srk-talolla ma klo 17. Tied.
Inkeri Häkkinen-Vuorinen, 044 345
6348.

HERÄTTÄJÄ
Su 8.11. klo 10 Jumalanpalvelus
tuomiokirkossa, kahvit ja seurat kryp-
tassa. Klo 18 iltaseurat tuomiokir-
kossa. Seuroissa juhliitaan erityisesti
Urpo Karjalaisen 30-vuotista uraa
Herättäjä-yhdistyksessä.

To 12.11. klo 18.15 seurat tuomiokir-
kon kryptassa.

La 28.11. myyjäiset srk-kesk. klo 10.

KANSANLÄHETYS
Ristiina
Ma 26.10. klo 18 Sisälle sanaan
-raamattuluento srk-keskuksen Valon
salissa 2. Tess 2. ”Laittomuuden
ihminen ja pelastukseen valitut”. Ma
23.11. klo 18. 2. Tess. 3. ”Varoitus
kurittomasta elämästä”, Matti
Manninen.

Ristimäki
To 5.11. klo 18 Sisälle sanaan
-raamattuluennot Galatalaiskirjeestä
srk-kesk. Yläsalissa ”Mitä on kristityn
vapaus” ja ”Rakkaus on lain täytty-
mys”, Pekka Eskelinen.
La 5.12. klo 9-12 Lähetysken adven-
tinajan myyjäiset srk-kesk. Tuotteita
otetaan vastaan samana aamuna
klo 8 alk., Raili Korhola.

Savilahti
Su 15.11. klo 11.30 Lähetysaiheinen
kirkkokahvitilaisuus Kirkonmäen
srk-talolla. Saara Karttunen, Taru
Kettunen, mus. Matkamiehet.

Joulumatka Pietari-Pushkin
11.–13.12. Hintaa 275 e, sis. ryhmä-
viisumin, matkan, majoituksen ja
ruokailut. Omalla viisumilla 200 e.
Ilm. 13.11. menn. seera.ollikainen@
gmail.com tai p. 0440 214 248.

Gospeljumpat: Peitsarin
koululla **ke klo 16.30–17.30**,
naisille ja miehille sama ryhmä!
Oma alusta ja juomapullo mukaan.
Ohjaajana Sari-Anne Vauhkonen,
044 542 5466.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Päivätalaisuudet
Su 1.11. klo 14 Aulakahviossa ”Kuinka
olen Kristuksen tuoksuna?” Esko
Räsänen ja Juha Hasanen.
Su 6.12. klo 14 Aulakahviossa
”Uskossa etsivät isänmaata” Markku
Liukkonen ja Juha Hasanen.

Raamattuluennot
Ke 21.10. klo 18 Yläsalissa. 1. Piet. 2.
Juha Hasanen.
Ke 18.11. klo 18 Kokouskellarissa. 1.
Piet. 3. Juha Hasanen.

Raamattupiiri
Ma 2.11. klo 13 Kokouskellarissa,
16.11. klo 13 Aulakamarissa,
30.11. klo 13 Aulakahviossa. Vetäjinä
Martti Juutilainen ja Matti Miettinen.

Yhteisen leivän jaamme -messu
Su 25.10. klo 15 Lähemäen srk-
talossa. Kilpeläinen, Tirronen, s. Juha
Hasanen
Su 22.11. klo 15 Lähemäen srk-
talossa. Kilpeläinen, Husso ja s. Juha
Hasanen

Jos haluat järjestää seurat Suomen
Raamattuopiston työn tukemiseksi,
ota yhteyttä: Juha Hasanen, 044 516
7250 tai juha.hasanen@sro.fi.

Kirkon keskusteluapu

on sinua varten, kun kaipaat henkistä tai hengellistä
tukea. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia koulutettuja
vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä. Kun maailman-
tilanne ahdistaa, kirkon työntekijät ovat sinua varten.
Soita tai sovi tapaaminen keskustelua varten.
Palvelu on valtakunnallinen, ja yhteydenottoihin
vastataan eri puolilta Suomea.
Palveleva puhelin, 0400 221 180 on avoinna
joka päivä klo 18–24.
Voit myös kirjoittaa kirjeen. Jos haluat vas-
tauksen, liitä kirjeeseen yhteystietosi:
Palveleva kirje, PL 210, 00131 Helsinki.

Papin päästä

Antaessaan saa

Auttaminen on helppoa. Riittää, kun käy toimeen niiden hyväksi, joilla menee huonommin. Ei kai nyt sentään. Puuttuminen toisten ihmisten elämään on aina tarkan harkinnan paikka. Ylhäältä käsin ei kannata yrittää. Rinnalle ei aina nöyrytyisi. Kristillinen rakkaus ei ole tottunut valitsemaan kohdetta tai tekemään numeroa itsestään. Ruohonjuuritasolla tapahtuu paljonkin. Kaikki eivät sinne näe.

Ukrainan tilanne herätti mikkeliläistenkin auttamishalua. Tuntui hyvältä olla mukana jossain tarpeellisessa. Jumalan valtakuntakin tuntui hetkeksi asettuneen myös Kirkonmäen seurakuntatalolle. Hyvää tavaraa siirtyi tavalisten ihmisten käsien kautta suureen rekkaan sodan pakolaisten avuksi. Vilpiton auttamishalu herkisti.

Katselin muutamana päivänä talkoolaisten kärsivällisiä ilmeistä heidän lajitellessa muun muassa vaippoja, säilyketölkkejä ja vaatteita. Avustusrekan lähtöpäivänä huomasin, miten ahkerat Esedun logistiikkapuolen nuoret pakkasivat autoa opettajansa johdolla. Mukana touhusi myös iso joukko työtovereitani. Ja pitihän jonkun talkookahvitkin keittää. Kuulin, miten seurakunnan suntioita kiiteltiin. Olivat hiekoittaneet pihan turvalliseksi. Monialainen yhteistyö tuotti tulosta ja hyvää mieltä.

Pihalla seisoi myös yksi henkilö, jonka nimen haluan muistaa. Mikkelin hiippakunnan lähetyksen -ja kansainvälisen työn sihteeri, **Timo Rosqvist**. Hänet Jumalan käsi oli ohjannut avustuskuljetuksen organisaattoriksi. Määränpää Varsovan Pyhän Serafim Sarovilaisen luostari. En olisi oikein kehdannut sanoa, että rukouksen puolestasi, mutta sanoin kuitenkin.

Rooman keisari Julianuksen kerrotaan 300-luvulla tuskastuneena todenneen; Kristityt eivät ruoki vain omia köyhiään, vaan myös meidän, eikä kukaan jotakin tarvitseva katso temppeleihin päin.

Kristityt tunnetaan valmiudestaan auttaa. Uskon, ettei kukaan ole köyhtynyt antaessaan liiastaan. Saksassa vaikutti 1700-luvulla pappi ja hyväntekijä, **Philipp Hiller**. Hänen oma talonsa paloi maan tasalle. Pieni poika seisoi surullisen isänsä vieressä todeten; *meillä on vielä tallella se, mitä olemme antaneet toisille*. Ymmärrämmekö pojan viisautta? Hiller menetti vielä myöhemmin äänensä, mutta jatkoi virsirunoilijana. Ennen kuolemaansa hän kirjoitti; Ristisi Golgatalla, se voitonlippu on, vain siihen katsomalla, saan voittopalkinnon. (virsi 309)

Katselin YouTube-videota. Kiovan metrohalleissa pommituksia paossa olevat ihmiset valoivat rohkeutta toisiinsa laulamalla yhdessä. Muuten he eivät voineet auttaa itseään. Opetuslapset, jotka kerran katsoivat Herransa kärsimystä Golgatan ristillä, olivat sensijaan hiljaa. Rakkautta jaettiin siinäkin hetkessä. Molemmiin puolin.

Markku Liukkonen, aluekappalainen.

Vivaldin oratorio Juditha Triumphans Mikkelin tuomiokirkossa Ukrainan hyväksi su 15.5. klo 17

Osana Apokryfit avautuvat -tapahtumasarjaa mikkeli-läisille avautuu mahdollisuus kuunnella harvinaista musiikkiteosta, Antonio Vivaldin ainoaa nykypäivään säilynyttä oratoriota Juditha Triumphans (Voittoisa Judit). Teos seurailee Vanhan testamentin apokryfikirjoihin kuuluvaa naissankari Juditista kertovan Juditin kirjan kertomusta. Vivaldin teos on tyypillinen allegoria, jossa Juditin kirjan tapahtumat liittyvät Venetsian ja Ottomaanien väliseen sotaan, erityisesti Korfun piirityksestä saavutettuun voittoon vuonna 1716.

Teoksen esittää helsinkiläinen orkesteri Refugium musicum. Sen soittajat ovat kunnianhimoisia harrastajia, mutta orkesterissa on mukana

myös ammattimuusikoita. Refugium musicumin kapellimestarina on sen perustamisesta vuonna 2004 lähtien toiminut Jukka Jokitalo. Hän johtaa myös teoksen kuoroa, Vokaaliyhtye Incantoa.

Juditin nimiroolin laulaa mezzosopraano Essi Luttinen. Muina solisteina esiintyvät sopraanot Meri Metsomäki ja Saara Pääkkönen sekä brittiläis-suomalainen kontratenori David Hackston. Vivaldi sävelsi oratorion alun perin venetsialaisen työlle tarkoitettun Ospedale della Pietà -orpokodin orkesterille ja laulajille.

Konserttiin on vapaa pääsy. Konsertin käsiohjelman ja libreton (10 eur) tuotto ohjataan Kirkon ulkomaa-navun kautta ukrainalaisten pakolais-ten tukemiseksi.

Suhteellista

Juuret hyvän maaperässä

Onko oikeus iloita silloin, kun lähimmäisen elämässä on surua? Saako nauttia siitä hyvästä, mitä omassa elämässä on samaan aikaan, kun niin monet ihmiset sen mahdollisuuden menettävät? Missä vaiheessa läheisen kuoleman jälkeen voi taas nauraa, järjestää juhlat ja pitää hauskaa, jos siltä tuntuu?

Suuret ja pienemmät kriisit herättävät ihmiset kysymään: minkälaista elämää voi elää omien ja toisten ihmisten murheiden kanssa ja rinnalla? Syyllisyyteen ja soveliaisuuteen liittyvät kysymykset nostavat päätään. Ikään kuin oman elämän kietominen kärsimyksen huppuun auttaisi silloin, kun ihminen tai kansakunta kärsii.

Myötätunto on kaunista, mutta on tärkeää muistaa myös, ettei toisen ilo ole toiselta pois. Murhe tarvitsee rinnalleen iloa.

Tänä keväänä historia on jälleen toistanut itseään. Vihan ja tuhon voimat ovat päässeet valloilleen ja niiden estäminen on mahdotonta. Ikään kuin seuraisimme sivusta yhden kansan ristiinnaulitsemista. Helpottaa, jos voi tehdä jotain auttaakseen. Viisautta on auttaa tavalla, joka ei vaaranna omaa tai läheisten hyvinvointia.

Erityisesti silloin, kun maailmassa tai omassa elämässä riehuvat viha, kaunat ja tuhovoimat, tarvitaan vastapainoksi iloa, valoa ja hyvyyden vaalimista. Tarvitaan sitä, että kaikki, joilla siihen mahdollisuus on, juurruttavat itsensä entistä syvemmin hyvän maaperään. Se on vahva kannanotto sen puolesta, että hyvyys on pahuutta voimakkaampi. Lopulta hyvä voittaa.

Maija Haaparanta, sairaalapastori

Rukoushetki